

Universiteit
Leiden
The Netherlands

'Onafhankelijkheid en vertrouwen zijn kernwaarden' oprichter Wikipedia blijft na 25 jaar een rasoptimist

Damen J.C.M.

Citation

'Onafhankelijkheid en vertrouwen zijn kernwaarden': oprichter Wikipedia blijft na 25 jaar een rasoptimist. (2026). 'Onafhankelijkheid en vertrouwen zijn kernwaarden': oprichter Wikipedia blijft na 25 jaar een rasoptimist. *Ip - Vakblad Voor Informatieprofessionals* , (4), 14-15. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4304956>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4304956>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Oprichter Wikipedia blijft na 25 jaar 'Onafhankelijkheid zijn kernwaarden'

DE 7 REGELS VOOR VERTROUWEN

De basis voor invloed, samenwerking en groei | Jimmy Wales, Dan Gardner | oorspronkelijke titel *The Seven Rules of Trust* | vertaald door Louise Koopmans | Maven Publishing | paperback 978943434264, € 24,99 | e-book € 15 | 220 pagina's

In deze barre tijden is een optimistisch boek als voedsel voor de ziel. Voordat ik zijn nieuwe boek las, was ik bang dat Jimmy Wales met *De 7 regels van vertrouwen* een doorsnee Amerikaans managementboek had geschreven of een vervolg op Rutger Bregmans *De meeste mensen deugen*. Dat is niet zo. Na lezing was ik oprecht verheugd dat Wales na 25 jaar Wikipedia nog steeds met een positieve boodschap durft te komen. Hij noemt zichzelf dan ook 'een pathologisch optimist'.

'De kern van Wales' boek is het belang van vertrouwen. Dat geldt onderling voor mensen, maar ook voor Wikipedia'

Jos Damen

Parelduiker, Wikipediaan en voormalig bibliothecaris

Jimmy Wales (1966) was aan het begin van deze eeuw een Amerikaanse zakenman die diverse commerciële mogelijkheden van het internet onderzocht. Eén van die mogelijkheden was Nupedia, een strak geleide internetencyclopedie. Die online encyclopedie, geschreven door specialisten, had na een jaar noeste arbeid maar liefst 21 doorwrochte artikelen. Wales: 'Nieuwe technologie vroeg om een andere manier van denken, al leek dat misschien een beetje gek. In tegenstelling tot de slakken-gang van Nupedia, bevatte Wikipedia al slechts twee jaar na de lancering meer artikelen dan de *Encyclopedia Britannica*.' Dat kwam vooral door het open concept van Wikipedia, 'de encyclopedie die door iedereen kan worden bewerkt'.

300 miljard pageviews per jaar

De Engelstalige Wikipedia, gestart in januari 2001, bevatte in 2003 dus 100.000 artikelen. In mei 2026 zijn

dat er meer dan 7 miljoen. Tel daar alle andere taalversies bij op en dan zijn het maar liefst 67 miljoen artikelen. En het gebruik van alle Wikipedia's samen is absurd hoog: meer dan 300 miljard pageviews per jaar. Daarmee is Wikipedia de enige niet-commerciële website die al 20 jaar in de top 10 van meestbekeken websites staat.

Wikipedia draait op vrijwilligers. De vaste staf bij de Wikimedia Foundation in San Francisco bestaat uit 650 medewerkers; de omzet in 2024 was 185 miljoen dollar. Ter vergelijking: de omzet van Alphabet Inc, het moederbedrijf van Google, was in 2025 maar liefst 2.000 keer zo groot: 402 miljard dollar – met 195.000 medewerkers.

Vreemde opzet

Wales gaat in zijn boek uitgebreid in op de vreemde opzet van Wikipedia: iedereen (met een internetverbinding) kan meeschrijven aan de encyclopedie. 'Het is één ding om enorme hoeveel-

een rasoptimist en vertrouwen

heden artikelen te publiceren, maar als ze vol fouten zitten, is het gewoon een massa woorden. Kunnen we een encyclopedie die door willekeurige onbekenden is geschreven en geredigeerd echt vertrouwen?’

Kracht van Wiki: Vijf Zuilen

Om de relatieve betrouwbaarheid van Wikipedia te verklaren legt Wales de Vijf Zuilen van Wikipedia uit. Deze lijken nogal voor de hand liggend, maar de toelichting in het boek verduidelijkt veel.

1. Wikipedia is een encyclopedie (dus geen origineel onderzoek).
2. Wikipedia is geschreven vanuit een neutraal standpunt.
3. De inhoud van Wikipedia is rechtenvrij (iedereen mag Wiki gebruiken en bewerken).
4. Redacteurs moeten beleefd en respectvol met elkaar omgaan.
5. Wikipedia heeft geen keiharde regels.

De kern van Wales’ boek is het belang van vertrouwen. Dat geldt onderling voor mensen, maar ook voor Wikipedia. Wales onderscheidt zeven regels, deels gebaseerd op de vijf zuilen van Wiki. Twee basale punten: *onafhankelijkheid* (geen financiële bazen; *without fear or favor*, geleend van *The New York Times*) en *transparantie*. Dat laatste is op Wikipedia aan twee dingen te zien. Allereerst wordt elke wijziging van een artikel opgeslagen en kan de hele geschiedenis van een lemma dus door iedereen worden bekeken. Ten tweede heeft elk artikel de mogelijkheid van een overlegpagina waar de vrijwillige redacteurs met elkaar kunnen overleggen over mogelijke problemen.

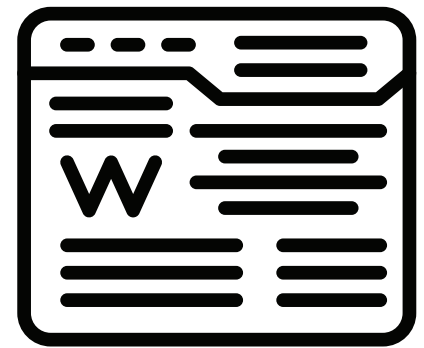
Affaires

Wales draait niet om problemen uit het verleden heen. De openheid van Wiki is namelijk tegelijk een zwakke plek.

‘Wie is de oprichter van Wikipedia? Op het omslag staat vóór zijn naam de term “Wikipedia-oprichter”, in het boek nuanceert hij dat’

Wales begint zijn boek in 2006, als tv-komiek Stephen Colbert zijn kijkers oproept om lekker onzin op Wikipedia te gaan zetten: ‘Verdriedubbel het aantal olifanten in de wereld in Wiki. Dan is het Wikiality.’ Wales zegt dat hij ineenkromp, maar dat hij tegelijkertijd beseftte dat Wikipedia groot aan het worden was. ‘En toen crashten de servers.’

Een veel pijnlijker moment kwam toen John Seigenthaler, oud-medewerker van Robert Kennedy, in 2005 door een internettrol op Wikipedia ervan werd beschuldigd betrokken te zijn bij de moord op zowel John als Robert Kennedy. Deze onzin bleef vier maanden in het artikel staan. Wales haalt het incident aan om te laten zien waarin Wikipedia kan falen als er niet genoeg controle door de redacteurs is, en wat Wikipedia doet om dat soort ellende te

voorkomen. Zie Wikipedia zelf over het incident: wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Seigenthaler_biography_incident.

Amerikaans

Wales woont al jaren in Londen. In dit boek zie je zijn Amerikaanse achtergrond goed terug in zijn verhalen over mensen die hij bewondert: investeerder Warren Buffett (omdat die eerlijk was over het Salomon Brothers-debacle), Brian Chesky van Airbnb (die het roer omgooide na een incident) en Audrey Tang van Uber, omdat die consensus zocht in Taiwan. Hij bekritiseert Jeff Bezos over diens ingrijpen bij *The Washington Post*, maar doet dat genuanceerd.

Oprichter

Succes heeft vele vaders. Wie is de oprichter van Wikipedia? Wales ziet dat duidelijk: op het omslag staat vóór zijn naam de term ‘Wikipedia-oprichter’. In het boek zelf nuanceert hij dat: ‘Ik denk eigenlijk dat Larry [Sanger] niet genoeg credits krijgt voor het werk dat hij in het begin heeft verricht.’ Terzijde: Sanger, een toen net-afgestudeerd filosoof, werkte aan Nupedia en Wikipedia tussen 2000 en maart 2002. Gelukkig worden in het boek ook programmeur Ben Kovitz en Ward Cunningham (van het WikiWikiWeb uit 1995) genoemd die beiden de praktische opzet mede hebben bepaald. Anno 2026 zit Wales 25 jaar in het bestuur van de Wikimedia Foundation. Dat zal nog wel even zo blijven, want hij lijkt het goed naar zijn zin te hebben in de Wiki-wereld.

Je vindt dit artikel inclusief linkjes in het archief op informatieprofessionals.nl.

Jimmy Wales met Baby Globe, de mascotte van Wikipedia's 25e verjaardag